

dosarul nr.2ra- 1242/2020

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (V. Lastavețchi)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Panov, V. Buhnaci, L. Pruteanu)

ÎNCHEIERE

16 septembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Dumitru Mardari
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând chestiunea admisibilității recursului declarat de Tihanschii Alexandr și reprezentantul acestuia avocatul Cazacu Dumitru,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Tihanschii Alexandr împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Procuratura Generală cu privire la constatarea încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a încheierilor judecătorești și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 09 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Tihanschii Alexandr și a fost admis apelul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, a fost casată hotărârea din 10 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și a fost emisă o hotărâre nouă,

c o n s t a t ă

La 22 martie 2019 Tihanschii Alexandr a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției, cu privire la constatarea încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a încheierii Judecătoriei Chișinău, sectorul Centru din 26 februarie 2015, încheierii Judecătoriei Chișinău, sectorul Centru din 30 iulie 2015 și a încheierii Judecătoriei Chișinău, sectorul Centru din 05.08.2015, precum și încasarea din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, în beneficiul său a sumei în mărime de 150 000 de lei cu titlu de prejudiciul moral pentru neexecutarea în termen rezonabil a actelor judecătorești.

În motivarea cererii de chemare în judecată a invocat că prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sectorul Centru din 26 februarie 2015, a fost admisă parțial plângerea petiționarului Tihanschii Alexandr în temeiul art. 313 CPP, prin care a fost obligat organul de urmărire penală - Procuratura Chișinău, s. Centru, de a examina plângerea depusă la data de 31.03.2014.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sectorul Centru din 30 iulie 2015, a fost admisă plângerea lui Tihanschii Alexandr și a fost obligat procurorul de a examina plângerile sale din data de 29.01.2015, 16.02.2015 și 20.02.2015; obligarea procurorului de a acorda răspunsuri la plângerile petiționarului din data de

29.01.2015, 16.02.2015 și 20.02.2015; efectuarea suplimentară a verificărilor solicitate în vederea efectuării unei anchete efective ce ar asigura respectarea drepturilor și libertății omului, cu asigurarea realizării dreptului accesului la justiție a lui Tihanschii Alexandr.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sectorul Centru din 05 august 2016, a fost admisă plângerea petiționarului Tihanschii Alexandr în temeiul art. 313 CPP, a fost anulat refuzul în inițierea procedurii de revizuire, cu ridicarea dosarului penal nr. 1-303/2008 cu înlăturarea încălcărilor.

Reclamantul a menționat că toate hotărârile judiciare indicate, până în prezent, nu au fost executate, iar plângerile menționate în ele nu au mai fost examinate. Astfel, reclamantul consideră că prin neexecutarea soluțiilor judecătorești menționate, i-a fost încălcat dreptul la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

Prin încheierea protocolară a instanței de judecată din 14 mai 2019, în calitate de intervenient accesoriu, în proces a fost introdusă Procuratura Generală.

Prin hotărârea din 10 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a constatat încălcarea dreptului lui Alexandr Tihanschii la executarea în termen rezonabil a încheierii Judecătoriei Chișinău, sectorul Centru din 26 februarie 2015. S-a încasat din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, în beneficiul lui Tihanschii Alexandr suma în mărime de 10 000 lei cu titlu de prejudiciul moral pentru neexecutarea în termen rezonabil a încheierii Judecătoriei Chișinău, sectorul Centru din 26 februarie 2015. În rest, cererea de chemare în judecată a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Pentru a se pronunța astfel, instanța de fond a reținut că la caz, din toate cele trei încheieri a cărei constatare a neexecutării în termen se cere, probleme cu privire la neexecutarea în termen rezonabil, ridică doar încheierea Judecătoriei Chișinău, sectorul Centru din 26.02.2015. De asemenea, instanța a menționat asupra faptului precum că, pârâtul și intervenientul accesoriu nu au prezentat niciun înscris cu privire la faptul că organul de urmărire penală a examinat plângerea depusă de petiționarul Alexandr Tihanschii la data de 31.03.2014. Concluzionând că neexecutarea încheierii Judecătoriei Chișinău, s. Centru din 26.02.2015 s-a produs de la emiterea ei până la data adresării reclamantului în instanța de judecată pe 22 martie 2019.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 30 octombrie 2019 Tihanschii Alexandr a depus apel împotriva hotărârii din 10 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii contestate, cu emiterea unei noi decizii prin care acțiunea să fie admisă integral.

Tot la, 30 octombrie 2019, Ministerul Justiției a declarat apel împotriva hotărârii din 10 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând casarea hotărârii instanței de fond în partea încasării prejudiciului moral și în această parte emiterea unei noi hotărâri de constatare a faptului că recunoașterea violării constituie prin sine o satisfacție echitabilă suficientă.

Prin decizia din 09 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Tihanschii Alexandr și a fost admis apelul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, a fost casată hotărârea din 10 octombrie 2019 a

Judecătoria Chişinău, sediul Centru şi a fost emisă o hotărâre nouă de respingere a acţiunii.

Colegiul instanţei de apel a reţinut că, prin încheierea Judecătoria Chişinău, sectorul Centru din 30.07.2015, a fost admisă plângerea lui Tihanschii Alexandr cu obligarea procurorului să examineze plângerile sale din data de 29.01.2015, 16.02.2015 şi 20.02.2015, precum şi de a acorda răspunsuri la plângerile petiţionarului din data de 29.01.2015, 16.02.2015 şi 20.02.2015. De asemenea, procurorul a fost obligat să efectueze suplimentar verificările solicitate în vederea efectuării unei anchete efective ce ar asigura respectarea drepturilor şi libertăţii omului, cu asigurarea realizării dreptului accesului la justiţie a lui Tihanschii Alexandr (f. d. 11)

În acest context, Colegiul civil a reţinut că prin hotărârea Judecătoria Buiucani din 31 octombrie 2016, a fost respinsă cererea lui Alexandr Tihanschii împotriva Ministerului Justiţiei, intervenient accesoriu Procuratura Generală cu privire la constatarea faptului neexecutării încheierii Judecătoria Chişinău, s. Centru din 30.07.2015. (f. d. 55).

Prin încheierea Judecătoria Chişinău, sectorul Centru din 05.08.2016, a fost admisă plângerea petiţionarului Tihanschii Alexandr formulată conform art. 313 CPP şi au fost anulate refuzurile în deschiderea procedurii de revizuire emise de către Procurorii în Procuratura sect. Centru, mun. Chişinău, cu dispunerea reexaminării plângerilor, precum şi interpelarea şi ridicarea pentru examinare a cauzei penale nr. 1-303/2008 şi lichidarea încălcărilor expuse în partea descriptivă a încheierii. (f. d. 20)

În baza încheierii Judecătoria Chişinău, sectorul Centru din 05.08.2016, a fost emisă ordonanţa din 27 octombrie 2016 despre refuzul în deschiderea procedurii de revizuire. (f. d. 65) Ordonanţa din 27 octombrie 2016 despre refuzul în deschiderea procedurii de revizuire a fost menţinută în vigoare prin încheierea judecătorului de instrucţie din 28 iunie 2017. (f. d. 78)

Prin încheierea judecătorului de instrucţie Elena Carpenco din 26 februarie 2015, a fost admisă plângerea petiţionarului Tihanschii Alexandr înaintată în temeiul art. 313 Cod de procedură penală, fiind dispusă Procuratura Centru, mun. Chişinău de a examina plângerea depusă pe data de 19.04.2014 în adresa Procuraturii Centru, mun. Chişinău de către Alexandr Tihanschii, în baza art. 274 CPC şi de a executa încheierea din 28.08.2014 nr. 10-118/14 a Judecătoria Centru, mun. Chişinău.

Prin încheierea nr. 10-118/14 din 28.08.2014 emisă de către judecătorul de instrucţie din cadrul Judecătoria Centru, mun. Chişinău Sergiu Bularu a fost admisă plângerea petiţionarului Tihanschii Alexandr şi Procuratura Centru, mun. Chişinău a fost obligată de a examina plângerea depusă pe data de 19.02.2014 în privinţa cet. Golovco Nina, în baza art. 274 CPP.

Instanţa de apel a reţinut că încheierea din 26 februarie 2015, a fost una prematură, deoarece la acel moment procesul penal pornit în baza plângerii lui Tihanschii Alexandr deja a fost examinat în ordinea art. 274 CPP şi prin ordonanţa procurorului în Procuratura sectorului Centru, mun. Chişinău Tatiana Rutcovschi din 17.11.2014 a fost dispusă neînceperea urmăririi penale în privinţa cet. Golovco Nina, fapt despre care Tihanschii Alexandr a fost informat în scris prin răspunsul

din aceeași dată cu nr. 20-1-230pr/14 și repetat prin răspunsul nr. 20-160pet/14 din 04.02.2015 (f.d.43-46).

La fel, din materialele cauzei se atestă că Tihaschii Alexandr nefiind de acord cu ordonanța din 17.11.2014 de neîncepere a urmăririi penale în privința cet. Golovco Nina, a atacat-o prin plângere în ordinea art. 299 Cod de procedură penală procurorului ierarhic superior. Iar, prin ordonanța procurorului sectorului Centru, mun. Chișinu, Nicolae Geru din 05.03.2015 plângerea lui Tihanschii Alexandr împotriva ordonanței de neîncepere a urmăririi penale a fost respinsă ca neîntemeiată. Despre hotărârea adoptată petiționarul a fost informat prin scrisoarea nr. 20-1-231pr/14 din 05.03.2015 (f.d.47-49).

Prin urmare, instanța de apel a concluzionat că în speța dedusă judecății lipsește nemijlocit obiectul ce urmează a fi supus executării, ca rezultat lipsește și temeiul legal de a invoca careva pretenții de neexecutare.

Deși, conform Legii nr. 87, statul repară prejudiciul cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârilor judecătorești de către executorii judecătorești, în prezenta speță nu se poate vorbi despre neîntreprinderea tuturor măsurilor necesare, pe când de facto, hotărârea judecătorească nu se află la executarea silită.

Mai mult, reclamantului i-a fost dat răspuns la plângerile acestuia, fapt ce se atestă prin actele și răspunsurile emise de Procuratura Centru mun. Chișinău și nu există careva temeiuri de a invoca neexecutarea încheierilor judecătorești.

La 09 iulie 2020 Tihanschii Alexandr și reprezentantul acestuia avocatul Cazacu Dumitru au declarat recurs împotriva deciziei din 09 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și a hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În conformitate cu art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul denotă că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia la data de 09 iunie 2020. Prin urmare recursul, declarat la data de 09 iulie 2020 este în termen.

Curtea Supremă de Justiție a expediat către Ministerul Justiției și Procuratura Generală copia recursului, însă referință nu a fost depusă.

Examinând temeiurile recursului declarat de Tihanschii Alexandr și reprezentantul acestuia avocatul Cazacu Dumitru, în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în

care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Tihanschii Alexandr și reprezentantul acestuia avocatul Cazacu Dumitru, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, Completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a

considera inadmisibil recursul declarat de Tihanschii Alexandr și reprezentantul acestuia avocatul Cazacu Dumitru.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Tihanschii Alexandr și reprezentantul acestuia avocatul Cazacu Dumitru, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru